

Minimal Grup Durumunda Kullanılan Stratejiler, Sosyal Normlar ve Öz Saygı

Emir Üzümçeker¹

Dokuz Eylül Üniversitesi

Serap Akfırat²

Dokuz Eylül Üniversitesi

Özet

Bu çalışmada Tajfel ve arkadaşları (1971) tarafından gruplararası ayrımcılığa yol açan asgari koşulları belirlemek üzere düzenlenen Minimal Grup Deneyinin Türkiye’de tekrarlanması, minimal grup koşullarında gözlenen gruplararası ayrımcılığın sosyal normlara göre şekillenip şekillenmediğinin araştırılması ve son olarak da ayrımcı davranışların öz saygı ile ilişkisinin incelenmesi amaçlanmıştır. Bu amaçlar doğrultusunda minimal grup durumu yaratılarak deneysel bir çalışma yürütülmüştür. Araştırmanın örneklemini, 18-25 yaş aralığında olan 71 üniversite öğrencisi oluşturmuştur (46 kadın, 25 erkek). Analizler, minimal grup koşullarının gruplararası ayrımcılık için yeterli olduğu, katılımcıların tutarlı olarak iç-grubu kayıran stratejileri tercih ettikleri şeklindeki, orijinal çalışmada ortaya çıkan bulguyu desteklemektedir. Bulgular, katılımcıların tercih ettikleri dağıtım stratejilerinin eşitlik ve rekabet normlarına göre değişmediğini fakat iç-grup ve dış-grup üyelerinden beklenen davranışlara (karşılıklılık normu) göre farklılaştığını göstermiştir. Uygulanan stratejilerin kolektif öz saygıyla anlamlı bir ilişki gözlenmemiştir.

Anahtar kelimeler: Minimal Grup Paradigması, normlar, kolektif öz saygı, karşılıklılık, rekabet, eşitlik

Abstract

The first aim of this study is to replicate the minimal group experiments by Tajfel et al. (1971) in Turkey, which were designed to establish the minimum conditions that give rise to intergroup discrimination. Secondly, this study aims to examine whether discrimination observed in minimal group conditions is shaped by social norms and, thirdly, to examine the relationship between discrimination and self-esteem. To do that, an experimental study was conducted by creating the minimal group situation. The sample consisted of 71 college students (46 women, 25 men), aged between 18 and 25. The results replicated the finding in the original study that minimal group conditions are sufficient for intergroup discrimination, as the participants consistently made ingroup favoring distributions. The results also indicated that the distribution strategies did not differ according to the equality and competition norms. However, it was found that the participants’ expectations toward the strategies other ingroup and outgroup members would employ (the norm of reciprocity) differentiated the strategies they choose. No significant relationship was observed between the distribution strategies and collective self-esteem.

Keywords: Minimal Group Paradigm, norms, collective self-esteem, reciprocity, competitiveness, equality

Yazışma Adresi: ¹Arş. Gör. Emir Üzümçeker, Dokuz Eylül Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi, Psikoloji Bölümü, Tınaztepe Yerleşkesi, 35390 Buca / İzmir, emir.uzumceker@deu.edu.tr, ORC-ID: 0000-0003-0969-9770

²Doç. Dr., Dokuz Eylül Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi, Psikoloji Bölümü, Tınaztepe Yerleşkesi, 35390 Buca / İzmir, serap.akfirat@deu.edu.tr, ORC-ID: 0000-0002-4242-3381

Gönderim Tarihi: 27.11.2017

Kabul Tarihi: 25.11.2019

Sosyal psikoloji disiplini içerisinde klasik kabul edilen ve bulgularına yönelik kuramsal açıklamaları çok uzun yıllar kabul gören bazı deneysel araştırmalar son yıllarda yeniden sorgulanır olmuştur. Örneğin Zimbardo (1972), klasik Stanford Hapishane Deneyi'nde, gardiyan ve tutuklu rollerine atanan deneklere hiçbir otorite tarafından emir verilmeden, zulmeden gardiyanların sadece oynadıkları gardiyan rolü gereği zalimleştiklerini iddia etmiştir. Ancak on yıllar sonra açılan arşivlerde, gardiyanlara deneycinin kendisi tarafından nasıl "gardiyan" olunacağıyla ilgili yönergeler verildiği ortaya çıkmıştır (Le Texier, 2019). Yine yıllardır geçerli kabul edilen, izleyici sayısı arttıkça bir mağdura yardım davranışının azalacağını ifade eden *izleyici etkisi* (Darley ve Latane, 1968) olgusu sorgulanmaya başlanmıştır. İncelenen güvenlik ve kamera kayıtları, yaralı veya hastalara yardım davranışının, ortamda bu duruma tanık olanların sayısı arttıkça azalmadığını göstermiştir (Philpot, Liebst, Levine, Bernasco ve Lindegaard, 2019). Benzer biçimde bir araştırma grubu, 100 adet deneysel ve ilişkisel psikoloji araştırmasını büyük örneklerle tekrarlamış ve yalnızca %39'unda bulunan etkiyi tekrar edebilmişlerdir (Open Science Collaboration, 2015). Tüm bu gelişmeler, psikolojide *replikasyon krizi* olarak adlandırılmış ve mevcut literatürün bazı sosyal psikologlarca ciddi biçimde sorgulanmasına neden olmuştur (Shrout ve Rodgers, 2018).

Uzun yıllardır kabul gören deney sonuçlarının belki de sanıldığı kadar güvenilir olmamalarının çok çeşitli sebepleri olabilir. Bunlardan bazıları yapılan replikasyon çalışmalarının azlığı, çalışmaların farklı bağlam ve kültürlerde tekrarlanmamış olması, aksi sonuç bulan veya klasik çalışmalardaki anlamlı bulguya ulaşamayan tekrar çalışmalarının uluslararası prestijli dergilerde kabul edilmemesidir (Martin ve Clarke, 2017). Bu nedenle klasik kabul edilen deneylerin farklı kültürel ve tarihsel bağlamlarda çok sayıda replikasyonunun yapılması gereklidir (Pettigrew, 2018). Bu gereklilikten yola çıkarak bu çalışmada ilk olarak gruplararası ayrımcılığın ortaya çıktığı asgari koşulları tespit etmek üzere Tajfel ve arkadaşları (1971) tarafından İngiltere'de düzenlenen Minimal Grup Deneylerinin, yaklaşık yarım asır sonra hem tarihsel hem de kültürel olarak tamamen farklı bir bağlamda Türkiye'de tekrarlanması amaçlanmaktadır.

Sosyal Kimlik Kuramı, gruplararası davranışın kökeninde kişinin olumlu sosyal kimliğe ulaşma isteğinin yattığını, bu sebeple kişilerin ait olduğu grubu diğer gruplardan daha iyi değerlendirmek için güdülendiğini varsaymaktadır ve bu varsayım Öz saygı Hipotezi olarak adlandırılmaktadır (Turner, 1975). Öte yandan minimal grup deneylerinde gösterilen ayrımcı veya eşitlikçi davranışların grup yaşantısını düzenleyen sosyal normlarla ilişkili olduğunu gösteren çalışmalar da mevcuttur (örn. Hertel ve Kerr, 2001). Bu araştırmanın diğer iki amacı

da minimal grup koşullarında gözlenen gruplararası ayrımcılığın rekabet, eşitlikçilik ve karşılıklılık normlarına göre değişip değişmediğini ve sosyal kimlik kuramının öngördüğü gibi ayrımcı davranışın kolektif öz saygıyı artırıp artırmadığını incelemektir.

Minimal Grup Paradigması ve Gruplararası Ayrımcılığın Nedenleri

Minimal grup paradigması, Tajfel ve arkadaşları (1971) tarafından oluşturulmuş, sosyal kategorizasyon dışında insanları gruplararası ayrımcılığa yönlentecek hiçbir nedenin bulunmadığı bir deneysel koşulu ifade etmektedir. Bu deneylerde genel olarak hem iç-grubu kayıran stratejilerin (gruplar arası ayrımcılık), hem de adil dağıtım stratejilerinin anlamlı düzeyde uygulandığı bulunmuştur. Ancak burada ilginç olan, insanların sadece gruplara ayrılmasının -grupların hiçbir geçmişi, paylaşımı, etkileşimi ve gelecek beklentisinin olmadığı durumda bile onların kendi gruplarını kayırması ve dış-gruba yönelik ayrımcılık göstermesi için yeterli olduğu sonucunun ortaya konmuş olmasıdır (örn. Tajfel, Billig, Bundy ve Flament, 1971). Bu çalışmada Sosyal Kimlik Kuramı'nın temelini oluşturan minimal grup koşulunun gruplararası ayrımcı davranış için yeterli olduğu şeklindeki bulgu, Türkiye'de ilk kez ve orijinal çalışmadan yaklaşık elli yıl sonra yeniden sınanmaktadır.

Minimal grup, grup üyeleri arasında iletişimin olmadığı, grup üyelerinin birbirini tanımadığı, grupların bu şekilde ayrılmasının gerçek hayatta herhangi bir çıktıyla ilişkisinin olmadığı ve grup üyelerinin davranışlarının onlara herhangi bir bireysel fayda sağlamadığı deneysel bir koşuldur (Tajfel ve ark., 1971). Tajfel ve arkadaşları (1971), minimal grupları oluştururken çeşitli görsellerdeki nokta sayısını tahmin etme veya bir ressamın resimlerini diğerine tercih etme gibi gerçek yaşam için oldukça önemsiz kriterler kullanmışlar ve katılımcıların hepsine, "nokta sayısını abartanlar" ya da "Klee resmini tercih edenler" grubunda yer aldıkları şeklinde aynı geri bildirim vermişlerdir. Minimal grup paradigmasında bağımlı değişken, kaynakların nasıl dağıtılacağıdır. Burada, katılımcılardan kimliğini bilmedikleri biri iç-grup diğeri dış-grup üyesi iki başka katılımcıya, daha sonra paraya çevrilecek olan noktalar dağıtılmaları istenmektedir. Kaynak olarak ifade edilen de bu noktalardır. Bu dağıtım işleminde katılımcı bireysel olarak hiçbir şey kazanmamaktadır. Katılımcıların uygulayabileceği dört farklı strateji mevcuttur. Bunlardan *azami toplam ödeme* (ATÖ), her iki gruba toplamda verilebilecek en yüksek kaynağı ifade eden matrislerin seçimidir. İkinci strateji, *azami iç-grup ödemesi* (AİÖ), diğer iç-grup üyesinin en yüksek kaynağa sahip olacağı matrislerin seçimini ifade eder. Üçüncü strateji ise dağıtıcının iç-gruba aktarılan kaynağı azaltmak pahasına iç-grubun dış-gruptan üs-

tünlüğünü artırması, aradaki farkı olabildiğince açması biçimindedir ve *azami ayırım* (AA) olarak adlandırılmaktadır. Son olarak adil dağıtım (AD) stratejisi, her iki grubun üyesine de eşit miktarda kaynak aktarmayı ifade etmektedir. Bu deneylerin sonuçları, katılımcıların yüksek düzeyde iç-grup yanlısı stratejiler uyguladığını (AİÖ ve AA) ortaya koymuştur. Katılımcılar sadece iç-grup üyelerinin daha fazla ödüllendirilmesini değil, iç-grubun kazancının dış-grubunkinden mümkün olduğunca daha yüksek olmasını sağlamaya çalışmışlardır. Bu durum daha sonra iç-grup kayırmacılığı ya da yanlılığı (ingroup favoritism) olarak adlandırılmıştır. Sosyal Kimlik Kuramı'nın temelini de bu şartıcı bulgu oluşturmuştur. Bir çıkar çatışması veya kıt kaynak için rekabet gibi gerçekçi sebepler (bkz. Sherif ve ark., 1961) olmaksızın salt sosyal kategorizasyonun, diğer bir deyişle "biz" ve "onlar" olarak gruplaşmanın, neden ayrımcılığa yol açtığına dair kuramsal açıklamalar ise sosyal normlar ve öz saygı motivasyonu üzere iki kavram üzerine yoğunlaşmaktadır.

Sosyal Normlar

Bu çalışmanın amaçlarından bir diğeri de minimal grup durumunda kullanılan dağıtım stratejilerinin eşitlik, rekabet ve karşılıklılık normlarına göre değişip değişmediğini incelemektir.

Tajfel ve arkadaşlarının (1971) minimal grup deneylerinde ortaya çıkan iç-grubu kayırma davranışına getirdikleri ilk yorum, toplumda gruplararası davranışa yön veren sosyal bir normun varlığı şeklindeydi. Bu norm, gruplararası durumlarda iç-grubun kayırılmasını salık vermektedir ve deney durumunu bu şekilde algılayan katılımcılar, bu sosyal norma uyarak iç-grubu kayırmaktadırlar. Yine, minimal grup deneylerinde katılımcıların adil dağıtım stratejisini de anlamlı düzeyde kullanmalarının nedeni de toplumda iç-grubu kayırma normunun yanında adalet normunun da mevcut olmasıdır. Ancak daha sonraları kuramcılar, sosyal norm açıklamasını terk ettikleri ve öz saygı motivasyonuna dayanan açıklamalara (Turner, 1975) yöneldikleri görülmektedir. Araştırmacıların normatif açıklamaları neden terk ettiklerine ilişkin literatürde tatmin edici bir bilgi yer almamaktadır. Buna rağmen sosyal kimlik yönelimli bazı araştırmacılar, gruplararası davranışın toplumda işleyen eşitlik ve adalet gibi normlarla ilişkisini araştırmaya devam etmişlerdir (örn. Hertel ve Kerr, 2001).

Hertel ve Kerr (2001), minimal grup durumunda eşitlik normunun belirginleştirildiği koşula göre iç-gruba sadakat normunun belirginleştirildiği koşulda katılımcıların daha yüksek ayrımcılık yaptığını bulmuşlardır. Ancak eşitlik normunun belirginleştirildiği koşulda dahi iç-grup yanlılığı yüksektir. Bu sebeple eşitlik ve iç-gruba sadakat normlarına dayanan açıklamalar Sosyal Kimlik

Kuramının öz saygı açıklamasına geçerli bir alternatif oluşturamamıştır.

Bu çalışmaya konu olan bir başka norm, ilk başlarda Tajfel ve arkadaşları (1971) tarafından iç-grubu kayırma davranışının olası bir nedeni olarak gündeme getirilmiş olan karşılıklılık normudur. Karşılıklılık genel anlamda insanların kendilerine, başkasına veya topluma yönelik iyi addedilen davranışta bulunanları ödüllendirme, olumsuz davranışlarda bulunanları ise cezalandırma eğilimi olarak tanımlanabilir (Gouldner, 1960). Bu normu net biçimde ortaya koyan deney desenlerinden biri olan ultimatö oyun, belli bir miktar paranın bir katılımcıya verilmesi, daha sonra bu katılımcıdan paranın istediği kadarını diğer bir katılımcıya önermesi ile başlar. Diğer katılımcı öneriyi kabul ettiği takdirde her iki taraf da ellerinde kalan parayı alırken, reddetmesi durumunda her iki taraf da herhangi bir para alamaz. Bu oyunun en rasyonel seçimi ikinci katılımcının teklifin miktarı ne olursa olsun bunu kabul etmesi, ilk katılımcının ise olabilecek en az miktarda teklifte bulunması biçimindedir. Çünkü ikinci katılımcı için en az miktarı kabul etmek bile reddetmesi durumundan daha kârlıdır ve bunu bilen ilk katılımcı mümkün olan en az miktarda parayı önercektir. Ancak yapılan deneyler bu sonucu neredeyse hiç ortaya çıkmadığını göstermektedir (Güth ve Tietz, 1990; Güth, 1995). İlk katılımcıların büyük çoğunluğu paranın %40'ı ile %50'si arasında bir miktarı önermektedir. İkinci katılımcılar ise önerilen miktar %20'den daha azsa bu parayı almayı reddetmektedir. Yani, katılımcıların kendileri hiç kazanamayacak bile olsa, karşı tarafın da hiç kazanamayacağı seçeneği tercih etmişlerdir. Böylece karşı tarafın adaletsiz davranışlarını cezalandırmışlardır.

Karşılıklılık normunu gruplararası davranışla ilişkilendiren bazı çalışmalar mevcuttur. Doosje ve Haslam (2005), Eurovision Şarkı Yarışması'nda ülkelerin diğerlerine verdikleri puanların, o ülkelerin önceki yıllarda kendilerine verdikleri puandan etkilendiğini bulmuştur. Deneysel bir çalışmada ise Bayrak (2019), bir ders kapsamında oluşturulan ödev gruplarının birbirlerine puan dağıtımlarında kendi gruplarını ne derecede kayırdıklarını incelemiştir. Karşılıklılık normunun deneysel olarak belirginleştirdiği koşulda, iç-grupla özdeşleşme ve iç-grubu kayırma arasında ilişkinin mevcut olduğu, kontrol koşulunda ise bu ilişkinin mevcut olmadığı tespit edilmiştir. Görüldüğü gibi karşılıklılık normu gruplararası bağlamda belirleyici olabilmektedir, ancak bildiğimiz kadarıyla minimal grup durumunda etkinin gözlenip gözlenmeyeceği daha önce incelenmemiştir.

Karşılıklılık normu açısından bakıldığında minimal grup durumlarında gözlenen iç-grup yanlılığı, dış-grup üyelerinin dağıtım yaparken adil olmayacakları ve kendi gruplarını kayıracakları beklentisine yönelik

bir ceza olarak düşünülebilir. Bu durumda, karşılıklılık normu uyarınca, dış-grubun adil dağıtım yapacağına güven duymayan bireylerin kendilerinin de bu tür bir stratejiyi seçeceği, dış-gruba güven duyan ve eşit dağıtım yapmasını bekleyenlerin ise aynı şekilde eşit bir dağıtım yapacağı öngörülebilir. Benzer bir etki, iç-grubun davranışına yönelik beklentiler için de öne sürülebilir. İçgrup üyelerinin ait oldukları grubu kayırmasını bekleyen katılımcıların, aynı şekilde karşılık vererek iç-grubu kayıran stratejileri tercih edeceği tahmin edilebilir.

Öz saygı

Turner (1975), Tajfel'in (1972, akt. Turner, 1975) fikirlerinden yola çıkarak, minimal grup deneyi bulguları için Sosyal Kimlik Kuramının temellerini de oluşturan bir açıklama getirmiştir. Kuramcıya göre grup minimal grup paradigmasında ortaya çıkan ayrımcılığın altında yatan psikolojik mekanizma öz saygıyla ilişkilidir (Tajfel ve Turner, 1979). Diğer bir deyişle minimal grup deneylerinde gözlenen iç-grup yanlılığı, yüksek öz saygıya sahip olma yönündeki temel motivasyonun bir sonucudur. Grup üyeleri kendi gruplarını diğer gruplardan daha olumlu (daha iyi, daha üstün, daha başarılı vs.) gördüklerinde, sosyal kimliklerin de benliğin bir parçası olduğu için, öz saygıları yükselmektedir. Dolayısıyla olumlu sosyal kimliğe ulaşmanın tek yolu, üyelerin kendi gruplarıyla dış grubu karşılaştırmalarıdır (Oakes ve Turner, 1980). Bu durumda grup üyelerinin kendi gruplarını diğer gruplardan daha olumlu değerlendirerek olumlu bir sosyal kimlik edinmek istemeleri de ayrımcılık için yeter sebep olmaktadır.

Minimal grup durumlarında iç-grup yanlılığının öz saygı motivasyonu ile ilişkili olduğunu gösteren çeşitli çalışmalar mevcuttur (örn. Oakes ve Turner, 1980). Ancak Sosyal Kimlik Kuramının öz saygı hipotezine ilişkin bulguları inceleyen tarama çalışmaları çelişkili sonuçlar ortaya koymaktadır. Rubin ve Hewstone (1998), öz saygı ve ayrımcılık arasındaki ilişkiyi konu edinen araştırmaların yaklaşık yarısının ayrımcılığın öz saygıyı artırdığına dair sonuçlar elde ettiğini göstermişlerdir. Ancak incelenen çalışmaların çoğu düşük öz saygının ayrımcılığı artırmadığını göstermektedir ki bu sonuç minimal grup durumunda yapılan ayrımcılığın motivasyonel arka planını belirsiz hale getirmektedir. Bir başka deyişle, bu deneylerde ayrımcılık yapmanın öz saygıyı artırdığı, ancak katılımcıların bu stratejiyi öz saygılarını artırmak amacıyla kullanmadığı gibi bir tablo ortaya çıkmaktadır. Ayrıca Aberson, Healy ve Romero (2000) tarafından gerçekleştirilen bir meta-analiz çalışması, Sosyal Kimlik Kuramının beklentilerinin aksine, düşük değil yüksek öz saygının ayrımcılıkla ilişkili olduğunu göstermiştir. Dahası, bu sonuç ayrımcılığın olumsuz tutum bildirme gibi dolaylı göstergelerinden ziyade, minimal grup paradig-

ması gibi kaynak dağıtımıyla ilgili doğrudan göstergeleri için geçerlidir. Özetle öz saygı hipotezi, en azından standart haliyle görgül çalışmalarca yeterince desteklenmemektedir. Bu çelişik bulguların sebeplerinden biri bazı çalışmaların bireysel öz saygıyı, bazılarının ise kolektif öz saygıyı ölçmeleri olabilir (Rubin ve Hewstone, 1998). Ancak Sosyal Kimlik Kuramına göre bireysel karşılaştırmalar bireysel sonuçlar doğururken grup karşılaştırmaları grup düzeyinde sonuçlar doğurmaktadır (Tajfel ve Turner, 1979). Bu durumda grup ayrımcılığının öz saygı ile ilişkisi araştırılırken öz saygının grup düzeyinde ele alınması daha uygun görünmektedir.

Bu araştırmada öz saygı hipotezinin, kolektif öz saygı açısından incelenmesi amaçlanmaktadır. Sosyal kimlik kuramına göre olumlu sosyal kimlik edinimi, benliğin bireysel değil sosyal düzeyiyle ilişkili olduğundan, öz saygının bireysel değil kolektif boyutunun belirleyici olacağı savunulmuştur (Rubin ve Hewstone, 1998). Bununla tutarlı olarak minimal grup deneyinde iç-grubu kayıran davranışların, yüksek kolektif öz saygıyı yordayacağı düşünülmektedir.

Araştırmanın Amacı ve Beklentiler

Bu araştırmanın ilk amacı, Tajfel ve arkadaşları tarafından 1971'de düzenlenen minimal grup deneylerini, yaklaşık yarım asır sonra hem tarihsel hem de kültürel olarak tamamen farklı bir bağlamda, Türkiye'de tekrarlamak ve bu deneylerde ortaya çıkan *minimal gruplaşmaların bile ayrımcı davranış için yeterli koşul oluşturduğu* şeklindeki bulguyu tekrar sınamaktır. Bu amaç doğrultusunda minimal grup koşulunun manipüle edildiği deneysel bir çalışma düzenlenmiştir.

Araştırmamızın ikinci amacı minimal grup koşullarında gözlenen gruplararası davranışların (örn. ayrımcılık, eşitlikçilik) topluma işleyen sosyal normlara göre değişip değişmediğini incelemektir. Bu amaç doğrultusunda, minimal grup paradigmasında rekabet ve eşitlik koşulları belirlenmiştir. Buna göre, rekabet koşulunun belirlenleştirildiği koşula göre, eşitlik normunun belirlenleştirildiği koşulda katılımcıların eşitlikçi kaynak dağıtım stratejilerini tercih edecekleri; eşitlik normunun belirlenleştirildiği koşula göre ise, rekabet normu belirlenleştirilen koşulda katılımcıların iç-grubu kayıran kaynak dağıtım stratejilerini tercih edecekleri beklenmektedir. Karşılıklılık normu ise manipüle edilmemiş ancak katılımcıların iç-grup ve dış-grup üyelerinin nasıl davranacağını beklediklerine ilişkin kategorik bir soruyla ölçülmüştür. Buna göre dış-grup üyelerinin kendi gruplarını kayıran stratejileri tercih edeceğini bekleyen katılımcıların kendilerinin de iç-grup yanlı stratejileri kullanmış oldukları; dış-grup üyelerinin eşitlikçi kaynak dağıtım yapacağını bekleyen katılımcıların kendilerinin de eşitlikçi stratejileri kullanmış oldukları beklenmektedir.

Çalışmanın son amacı minimal grup deneylerinde kullanılan dağıtım stratejilerinin, sosyal kimlik kuramının öne sürdüğü şekilde, kolektif öz saygıyı yordayıp yordamadığını araştırmaktır. Sosyal kimlik kuramına uygun olarak (örn. Oakes ve Turner, 1980) iç-grubu kayıran strateji tercihlerinin, yüksek kolektif öz saygıyı yordayacağı beklenmektedir.

Yöntem

Örnekleme

Araştırmanın örnekleme Dokuz Eylül Üniversitesi'nde psikoloji bölümü öğrencilerinden oluşmuştur. Katılımcılar araştırmaya ders puanı karşılığında katılmışlardır. Örnekleme 18-25 yaş aralığındadır ve yaş ortalaması 20.77'dir ($S = 1.45$), 46 kadın ve 25 erkekten oluşmaktadır.

İşlem

Araştırma son-test kontrol gruplu deneysel desene sahiptir (Erkuş, 2011). Bu çalışma için çeşitli derslerde duyuru yapılmıştır ve deneyi tamamlayan öğrencilerin ders notlarına 5 puan ekleneceği söylenmiştir. Gönüllü olan katılımcıların demografik özellikleri alınmış, daha sonra öğrencilere deney günü, yeri ve saatine ilişkin randevu verilmiştir. Öğrenciler kendilerine bildiren gün ve saatte Dokuz Eylül Üniversitesi Edebiyat Fakültesi bilgisayar laboratuvarına gelmişlerdir. Daha sonra her bir katılımcıya grup ismi ve üye numarasının yazılı olduğu kapalı bir zarf dağıtılmış ve katılımcıların bu zarfları deney başladıktan sonra açmaları, ait oldukları grubu kimseyle paylaşmamaları ve deney sırasında diğer katılımcılar veya deneyciyle iletişime geçmemelerine dair yönerge verilmiştir. Deney gruplarının isimleri, katılımcılar için herhangi bir anlam ifade etmeyen kelimeler olması amacıyla "Reiko" ve "Tatsuya" olarak belirlenmiş, tüm katılımcılara dağıtılan kâğıtlarda Reiko grubunun 13 numaralı üyesi oldukları bildirilmiştir. Tüm katılımcıların ait oldukları grubun adını ve üyelik numaralarını, ilgili bölüme doğru olarak yazdıkları tespit edilmiştir. Böylece katılımcıların bir gruba üye oldukları bilgisini doğru anladıklarından emin olunmuştur.

Gruplandırma işleminden sonra deneysel manipülasyon uygulanmıştır. Deneysel manipülasyon eşitlik ve rekabet normlarının öne çıkarıldığı iki deneysel koşulu ve hiçbir normatif yönlendirmenin olmadığı bir kontrol koşulunu kapsamaktadır. Eşitlik normu koşulunda yer alan 25 katılımcıya, eşitlik normunu belirginleştirmesi hedefiyle 5 eşitlik cümlesi ve 2 nötr cümle, kelimeleri karışık şekilde sunulmuş (örnek: "İlkesine, amirler, davranan, sevilirler, eşitlik, uygun, çalışanlarınca") ve katılımcılardan bu kelimeleri kurallı birer cümle haline getirmeleri istenmiştir. Aynı şekilde rekabet koşulunda yer

alan 24 katılımcıya rekabet normunu belirginleştirmesi hedefiyle 5 rekabet cümlesi ve 2 nötr cümle, kelimeleri karışık şekilde sunulmuş (örnek: "ciddi, yaşandı, arasında, iki, çekişme, bir, grup") ve katılımcılardan bu kelimeleri kurallı birer cümle haline getirmeleri istenmiştir. Son olarak nötr koşuldaki 22 katılımcıya 7 nötr cümle (örnek: "Japonya, sanatıdır, katlama, bir, ait, kâğıt, origami"), kelimeleri karışık şekilde sunulmuş ve katılımcılardan bu kelimeleri kurallı birer cümle haline getirmeleri istenmiştir. Tüm katılımcıların cümleleri doğru biçimde oluşturduğu tespit edilmiştir.

Manipülasyondan sonra katılımcılara 16 adet minimal grup dağıtım matrisi verilmiştir. Bu matrisleri kullanarak her bir katılımcı, bir iç-grup ve bir dış grup üyesi olduğunu düşündüğü diğer iki katılımcıya noktalar dağıtmışlardır. Minimal grup paradigması, dağıtılan noktaların gerçek bir kazanç karşılıklı gelmesini gerektirdiğinden, diğer katılımcılara dağıttıkları noktaların miktarının, onların ders katılım notlarını etkileyeceği söylenmiştir. Yani deneye katıldıkları için aldıkları 5 puan dışında, kendi dağıttıkları noktaların da diğer iki katılımcının (bir iç ve bir dış-grup üyesinin) ders notunu etkileyeceği bilgisi verilmiştir. Matrisleri kullanarak nokta dağıtım işlemini tamamlayan katılımcılar iç-grup ve dış-grup üyelerinin nasıl bir dağıtım stratejisi izlediklerine yönelik tahminlerini içeren soruları ve Kolektif Benlik Saygısı Ölçeğini yanıtlamışlardır. Daha sonra tüm katılımcılar deneyin amacına dair bilgilendirilmişler ve oturum sonlandırılmıştır.

Veri Toplama Araçları

Katılımcılara demografik bilgi formu, Minimal Grup Matrisleri ve İçgrup/Dış-grup Üyelerinden Davranış Beklentileri ve Kolektif Benlik Saygısı Ölçeği uygulanmıştır.

Minimal Grup Matrisleri. Gruplararası dağıtım stratejilerinin ölçümü için Tajfel ve arkadaşları (1971) tarafından kullanılan matrislerden faydalanılmıştır. Tablo 1'de verilen matrislerin bir satırındaki rakamlar kimliği bilinmeyen iç-grup üyesine, diğer satırındaki rakamlar ise kimliği bilinmeyen dış-grup üyesine verilen puanı belirtmektedir. Her matrisin iç-grup-dış-grup, dış-grup-iç-grup, iç-grup-iç-grup ve dış-grup-dış-grup olmak üzere dört alternatif biçimi, toplamda 16 matris sunulmuştur. Katılımcılardan her matristeki ikili sütunlardan birini seçmeleri istenmiştir. Seçilen ikili, matristeki sırasına göre soldan başlamak üzere 0-12 arasında puanlanır. Birinci tip matrisler, azami iç-gruba ödeme (AİÖ/maximum ingroup profit) ve azami ayırım (AA/maximum differentiation) stratejisini, azami toplam ödeme stratejisinden (maximum joint profit, ATÖ) ayırt etmektedir. AİÖ ve AA stratejileri bir arada değerlendirildiğinde genel iç-grubu kayırma stratejisini (AİÖ & AA)

Tablo 1. Minimal Grup Matrisleri

1. Tip Matris													
İç grup üyesi	19	18	17	16	15	14	13	12	11	10	9	8	7
Dış grup üyesi	1	3	5	7	9	11	13	15	17	19	21	23	25
Dış grup üyesi	19	18	17	16	15	14	13	12	11	10	9	8	7
İç grup üyesi	1	3	5	7	9	11	13	15	17	19	21	23	25
2. Tip Matris													
İç grup üyesi	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
Dış grup üyesi	1	3	5	7	9	11	13	15	17	19	21	23	25
Dış grup üyesi	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
İç grup üyesi	1	3	5	7	9	11	13	15	17	19	21	23	25

Not. Tabloda bir katılımcıya dair örnek bir derecelendirme sunulmuştur. Koyu sütunlar katılımcının tercihini göstermektedir.

ifade eder. Üst satırın iç-grubu, alt satırın ise dış-grubu ifade ettiği durumda sol taraf AİÖ ve AA'yı, sağ taraf ise ATÖ'yü ifade eder. Üst satırın dış grubu, alt satırın iç grubu ifade ettiği durumda ise AİÖ, AA ve ATÖ, yani her üç strateji de sol taraftadır (bkz. Tablo 1). Dolayısıyla çekilme puanı olarak adlandırılan, ikinci durumun ilk durumdan çıkarılmasıyla elde edilen değer, AİÖ & AA stratejisinin tespit edilmesini sağlar. İkinci tip matrisler ise AA'nın tespit edilmesini hedeflemektedir. Üst satırın iç grubu, alt satırın ise dış grubu ifade ettiği durumda sol taraf AA'yı, sağ taraf ise AİÖ ve ATÖ'yü ifade eder. Üst satırın dış grubu, alt satırın iç grubu ifade ettiği durumda ise AİÖ, AA ve ATÖ yine sol taraftadır (bkz. Tablo 1). Bu iki matristen alınan puan arasındaki fark, diğer stratejilerden ayrılmış olarak AA'yı, yani bireyin kendi grubunun üyesine daha az puan verme pahasına da olsa kendi grubuyla dış-grup arasındaki farkı azami düzeyde tutma eğilimini ifade eder. Tüm matrislerin orta noktaları adil dağıtım stratejisini (AD) ifade etmektedir. Bu strateji diğer stratejiler gibi çekilme puanının hesaplanmasıyla değil, yapılan tercihlerin orta noktaya olan uzaklıklarının ortalamasının alınmasıyla tespit edilmektedir. Dolayısıyla adil dağıtım stratejisinin hesabı için tüm matrislerdeki tercihler sırasıyla 0, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 5, 4, 3, 2, 1, 0 olarak puanlandırılmıştır.

İç-grup ve Dış-grup Üyelerinin Kullandığı Stratejilere Yönelik Beklentiler. Dış-grup üyelerinden beklentileri ölçmek için katılımcılardan dış-grubun (Tatsuya) herhangi bir üyesinin nasıl bir dağıtım yapacağına yönelik tahminlerini belirtmeleri istenmiştir. Bu soru kategoriktir (örn. "Yapmış olduğunuz puan dağıtımının TATSUYA grubunun bir üyesi tarafından nasıl yapılmış olacağını tahmin ediyorsunuz?"). Yine, iç-grup üyelerinden beklentileri ölçmek için herhangi bir iç-grup üyesinin nasıl bir dağıtım yapacağına ilişkin tahminlerine yönelik kategorik bir soru sorulmuştur (örn. "Yapmış olduğunuz

puan dağıtımının REIKO grubunun bir üyesi tarafından nasıl yapılmış olacağını tahmin ediyorsunuz?"). Katılımcılar eşit dağıtım, iç-grubu kayırma, dış-grubu kayırma ve toplam puanın en yüksek olmasını sağlama şeklindeki dört şıktan birini işaretlemişlerdir.

Kolektif Benlik Saygısı Ölçeği. Luthanen ve Crocker (1992) tarafından geliştirilen orijinal ölçeğin dörder maddeden oluşan, *üyelik saygısı* (örnek madde: "Ait olduğum grupların aktif ve katılımcı bir üyesiyim"), kişinin grubuna duyduğu *kolektif öz saygı*, (örnek madde: "Genelde, yer aldığım sosyal grupların yeterince değerli olmadıkları hissine kapılıyorum") "diğerlerinin, kişinin grubuna yönelik kolektif öz saygısı" ("Genel olarak, başkaları üyesi olduğum sosyal gruplara saygı duyar.") ve "kimliğin önemi" ("Genel olarak, üyesi olduğum sosyal gruplara ait olmak benim için önemli bir parçasını oluşturur") olmak üzere dört alt ölçeği mevcuttur. Ölçek Türkçeye Aslıtürk (2001) tarafından uyarlanmıştır ve alt boyutların Cronbach alfa güvenirlik katsayıları sırasıyla .71, .83, .79 ve .86 olarak belirlenmiştir. Ölçeğin geçerliliğine dair herhangi bir bilgi sunulmamıştır. Maddeler 1 ve 5 arasında derecelendirilmektedir (1 = Kesinlikle katılmıyorum, 5 = Kesinlikle katılıyorum). Bu çalışmada ölçek bütün olarak değerlendirilmiştir ve elde edilen Cronbach alfa güvenirlik değeri .82 olarak bulunmuştur, dolayısıyla ölçeğin güvenirliği yeterli düzeydedir. Ölçekten alınan yüksek puan bireyin yüksek kolektif benlik saygısına sahip olduğu anlamına gelmektedir.

Bulgular

Verilerin analizine başlamadan önce demografik değişkenlerin (katılımcının cinsiyeti, gelir düzeyi, yaşının büyük kısmında ikamet ettiği birim) minimal grup stratejileri üzerinde karıştırıcı etkisinin olup olmadığını tespit etmek amacıyla ANOVA gerçekleştirilmiştir. Bul-

gular, minimal grup stratejilerinin herhangi bir demografik değişkene göre anlamlı bir farklılık göstermediğini ortaya koyduğundan dolayı bu değişkenler analizlere dâhil edilmemiştir.

İçgrubu Kayıran Stratejilerin Tercih Edilmesi

Minimal grup deneylerinin genel gözlenen sonucu olan azami ayırım (AA) ve genel iç-grubu kayırma (AİÖ & AA) stratejilerinin anlamlı olarak uygulanıp uygulanmadığını sınamak amacıyla, Tajfel ve arkadaşlarının (1971) kullandığı tek örneklem t-testi uygulanmıştır. Orijinal çalışmaya uygun olarak burada da örnekleme elde edilen AA ve AİÖ & AA puanları ortalamaları tek örneklem t-testi aracılığı ile 0 ile karşılaştırılmıştır. Sonuçlar her iki stratejinin de anlamlı düzeyde sıfırdan yüksek olduğunu göstermektedir, etki büyüklükleri orta düzeydedir (AİÖ & AA için Ort. = 1.54, $S = 3.13$, $t(70) = 4.32$, $p < .001$, $d = .51$, AA için Ort. = 2.07, $S = 4.04$, $t(70) = 4.16$, $p < .001$, $d = .49$). Dolayısıyla minimal grup manipülasyonu başarılı olmuş, Tajfel ve arkadaşlarının 1971 yılında, minimal grup durumunda bile iç-grup yanlılığı yapıldığı bulgusu, tamamen farklı tarihsel ve kültürel bağlamda tekrar elde edilmiştir.

Rekabet ve Eşitlik Normlarına göre Minimal Grup Stratejileri

Eşitlik ve Rekabet normlarının minimal grup stratejilerinin tercihinde anlamlı bir farklılığa yol açıp açmadığını incelemek amacıyla gruplar arası tek yönlü varyans analizi (ANOVA) uygulanmıştır. Herhangi bir minimal grup stratejisi için hiçbir deneysel koşul arasında anlamlı bir farklılık bulunmamıştır (bkz. Tablo 6).

Dış-grup ve İçgrub Beklentilerinin (Karşılıklılık Normu) Minimal Grup Stratejileriyle İlişkisi

Karşılıklılık normu katılımcıların iç-grup ve dış-grup üyelerinin nasıl davranacağını beklediklerine ilişkin kategorik bir soruyla, kaynak dağıtımını tamamlandıktan sonra ölçülmüştür. Bu sebeple katılımcıların maruz

kaldıkları eşitlikçi ve rekabetçi koşulların, iç-grup ve dış-grup üyelerinden beklentileri etkileyip etkilemediğini tespit etmek için lojistik regresyon analizleri gerçekleştirilmiştir. Bulgular eşitlikçilik ve rekabet koşullarının katılımcıların hem iç-grup hem de dış-grup üyelerinden beklentileri anlamlı şekilde yordamadığını göstermiştir.

Dış-grup üyelerinin kendi gruplarını kayıran stratejileri tercih edeceğini bekleyen katılımcıların kendilerinin de iç-grup yanlısı stratejileri kullanacakları; dış-grup üyelerinin eşitlikçi kaynak dağıtımını yapacağını bekleyen katılımcıların kendilerinin de eşitlikçi davranacağı yönündeki beklentiyi sınamak amacıyla her bir beklenti için birer tek yönlü varyans analizi (ANOVA) gerçekleştirilmiştir.

Azami Ayırım (AA) ve azami toplam ödeme (ATÖ) stratejileri için gruplar arasında anlamlı bir farklılaşma gözlenmemiştir. Adil dağıtım (AD) stratejisi için ise gruplar arası farklılık anlamlıdır, ($F(3, 70) = 5.35$, $p = .009$, kısmi $\eta^2 = .16$). Hangi gruplar arasında anlamlı farklılıklar olduğunu tespit etmek amacıyla yapılan Post-Hoc Tukey testi, dış-gruptan adil dağıtım bekleyenlerin, dış-gruptan kendi gruplarını kayırmasını bekleyenlerden (Ortalamalar farkı = 1.42 $SH = .41$, $p = .04$, $d = .75$) ve dış-gruptan ATÖ stratejisi bekleyenlerden daha fazla AD stratejisi uyguladığını göstermiştir (Ortalamalar farkı = 2.05, $SH = .61$, $p = .01$, $d = 1.24$). Her iki etki büyüklüğü de büyük düzeydedir.

İç grubu kayırıcı strateji de (AİÖ & AA) gruplar arasında anlamlı şekilde farklılaşmaktadır ($F(3, 70) = 3.37$, $p = .02$, kısmi $\eta^2 = .13$). Post-Hoc Tukey testi, dış-grup üyelerinin kendi gruplarını kayıracağını bekleyenlerin, dış-grup üyelerinin adil dağıtım stratejisi kullanacağını bekleyenlere göre daha yüksek düzeyde AİÖ & AA stratejisi uyguladığını göstermiştir, etki büyüklüğü büyük düzeydedir (Ortalamalar farkı = 2.56, $SH = .81$, $p = .01$, $d = -.86$). Özetle, genel iç-grup yanlılığı ve adil dağıtım stratejileri için bireylerin karşı gruptan bekledikleri stratejilerle tutarlı bir strateji uygulama eğiliminin mevcut olduğu görülmüştür.

Tablo 2. Değişkenlerin Ortalama ve Standart Sapma Değerleri ve Değişkenler arası Korelasyon Katsayıları

	Ort. (SS)	1	2	3	4	5
1. AD	3.68 (1.66)	-				
2. AA	2.07 (4.04)	-.29*	-			
3. ATÖ	6.06 (1.18)	-.04	-.12	-		
4. AİÖ & AA	1.54 (3.13)	-.42**	.35*	-.02	-	
5. Kolektif öz saygı	4.01 (.48)	.07	-.13	-.09	.11	-

Not. * $p < .05$, ** $p < .01$

Tablo 3. Kolektif Öz saygıyı Yordayan Değişkenlerin Regresyon Analizi Değerleri

	B	SH	B	p
AD	.03	.04	.10	.47
AA	-.02	.02	-.19	.15
ATÖ	-.04	.05	-.10	.40
AİÖ & AA	.03	.02	.22	.12

Not. $F = 1.13$, $R^2 = .06$, $p = .35$

Aynı analizler katılımcıların iç-grup üyelerinden beklentileri için de uygulanmıştır. Yine, gruplar arasında AA stratejisi bakımından anlamlı bir farklılaşma ortaya çıkmamıştır. Adil dağıtım stratejisi bakımından ise gruplar arasında anlamlı bir farklılaşma bulunmuştur, $F(3, 70) = 5.37$, $p = .007$, kısmi $\eta^2 = .17$. Hangi gruplar arasında anlamlı farklılıklar olduğunu tespit etmek amacıyla yapılan Post-Hoc Tukey testi, diğer iç-grup üyelerinin adil dağıtım yapmasını bekleyen katılımcıların, diğer iç-grup üyelerinin kendi gruplarını kayırmasını bekleyenlere göre (Ortalamalar farkı = 1.44, $SH = .41$, $p = .02$, $d = .80$) ve diğer iç-grup üyelerinin ATÖ stratejisini seçmesini bekleyenlere göre (Ortalamalar farkı = 2.11, $SH = .70$, $p = .02$, $d = 1.38$) daha yüksek AD stratejisi uyguladığını göstermiştir. Her iki etki büyüklüğü de büyük düzeydedir.

ATÖ stratejisi bakımından gruplar arasında anlamlı bir farklılaşma gözlenmiştir $F(3, 70) = 3.44$, $p = .04$, kısmi $\eta^2 = .13$). Post-Hoc Tukey testi diğer iç-grup üyelerinin ATÖ stratejisi uygulamasını bekleyen katılımcıların bu stratejiyi adil dağıtım bekleyenlerden (Ortalamalar farkı = 1.52, $SH = .52$, $p = .02$, $d = -1.35$) ve iç-grubu kayırma stratejisi bekleyenlerden (Ortalamalar farkı = 1.41, $SH = .49$, $p = .03$, $d = -1.25$) daha yüksek düzeyde uyguladığını göstermiştir. Her iki etki büyüklüğü de büyük düzeydedir.

Son olarak AİÖ & AA stratejisi bakımından da gruplar arasında anlamlı bir farklılaşma gözlenmiştir, F

(3, 70) = 2.86, $p = .04$, kısmi $\eta^2 = .11$. Post-Hoc Tukey testi diğer iç-grup üyelerinin iç-grubu kayırmasını bekleyen katılımcıların, adil dağıtım bekleyenlere göre bu stratejiyi daha yüksek düzeyde kullandığını göstermiştir, etki büyüklüğü orta düzeydedir (Ortalamalar farkı = 2.12, $SH = .80$, $p = .04$, $d = -.70$). Özetle, azami toplam ödeme, genel iç-grup yanlılığı ve adil dağıtım stratejileri için, bireylerin kendi grup üyelerinden bekledikleri stratejilerle tutarlı bir strateji uygulama eğiliminde oldukları görülmektedir.

Minimal Grup Stratejileri ile Kolektif Öz saygı Arasındaki İlişki

Bireylerin kullandığı dağıtım stratejilerinin kolektif öz saygıyı yordayıp yordamadığının tespit edilmesi için minimal grup stratejilerinin bağımsız, kolektif öz saygının bağımlı değişken olarak atandığı bir regresyon analizi gerçekleştirilmiştir. Regresyon analizinde kullanılan tüm değişkenlerin aritmetik ortalamaları, standart sapmaları ve değişkenler arasındaki korelasyon katsayıları Tablo 2’de verilmiştir. Tablo 3’te görüldüğü gibi minimal grup stratejilerinin kolektif öz saygı için açıkladığı varyans anlamlı değildir. Herhangi minimal grup stratejisinin kolektif öz saygıyı anlamlı şekilde yordadığı görülmektedir. Başka bir deyişle bulgular kolektif öz saygı ve minimal grup stratejileri arasındaki pozitif ilişkiye dair hipotezi desteklemektedir.

Tablo 4. Strateji Puanlarının Dış-grup Üyelerine Yönelik Beklentiler Açısından Karşılaştırılması

	Adil Dağıtım Art. ort. (ss)	AİÖ & AA Art. ort. (ss)	AA Art. ort. (ss)	ATÖ Art. ort. (ss)
İçgrubu Kayırma	3.34 (1.66)	2.46 (3.65)	2.71 (4.66)	6.12 (1.02)
Dış-grubu Kayırma	3.50 (1.06)	1.00 (2.83)	2.00 (1.41)	4.72 (.49)
Adil Dağıtım	4.76 (1.33)	-.10 (1.68)	1.02 (3.22)	5.92 (.61)
Azami Toplam Ödeme	2.71 (1.37)	1.50 (1.75)	1.78 (2.96)	6.41 (2.38)
$F(3, 67)$	5.35**	3.37*	.80	1.27

Not. * $p < .05$, ** $p < .01$

Tablo 5. Strateji Puanlarının İçgrup Üyelerine Yönelik Beklentiler Açısından Karşılaştırılması

	Adil Dağıtım Art. ort. (ss)	AİÖ & AA Art. ort. (ss)	AA Art. ort. (ss)	ATÖ Art. ort. (ss)
İçgrubu Kayırma	3.29 (1.66)	2.44 (3.62)	2.80 (4.70)	6.00 (1.08)
Dış-grubu Kayırma	3.29 (1.16)	1.50 (.50)	2.33 (1.53)	5.40 (1.05)
Adil Dağıtım	4.73 (1.30)	.32 (1.56)	.97 (3.14)	5.89 (.63)
Azami Toplam Ödeme	2.63 (1.45)	.08 (2.93)	1.08 (1.88)	7.41 (2.40)
<i>F</i> (3, 67)	5.37**	2.86*	1.10	3.44*

Not. * $p < .05$, ** $p < .01$

Tablo 6. Eşitlik ve Rekabet Normlarına göre Minimal Grup Stratejileri ANOVA Değerleri

	<i>F</i>	<i>df</i>	<i>p</i>
AD	.02	2	.98
AA	.03	2	.97
AİÖ & AA	.40	2	.67
ATÖ	1.77	2	.18

Tartışma

Bu araştırma, ilk olarak minimal grup deneylerini Türkiye’de tekrar etmeyi; ikinci olarak, minimal grup koşulunda gözlenen gruplararası davranışların sosyal normlara göre farklılaşp farklılaşmadığını ve son olarak da kullanılan stratejilerin kolektif öz saygıyı yordayıp yordamadığını incelemiştir. Bu amaçlar doğrultusunda minimal grup paradigmasının oluşturulduğu deneysel bir desen kullanılmış ve minimal grup davranışlarının öncülleri ve çıktıları belirlenmeye çalışılmıştır.

Orijinal minimal grup deneylerinde ortaya konan *katılımcıların tutarlı olarak kendi gruplarını kayıran stratejiler kullandığı* yönündeki bulgular bu çalışmada da elde edilmiştir. Bu bulgu, bu araştırmanın minimal grup durumunun gereklerini uygun bir biçimde sağladığını göstermektedir. Ayrıca daha da önemlisi, Sosyal Kimlik Kuramının *insanları salt gruplara bölmenin iç-grup yanlılığı oluşturmada yeterli olduğu* varsayımı Türkiye bağlamında ve orijinal araştırmadan yaklaşık elli yıl sonra bir kez daha doğrulanmıştır. Sosyal psikoloji disiplini içerisinde klasik kabul edilen ve ders kitaplarında uzun yıllar mutlak doğrularmış gibi aktarılan bazı deneysel çalışma bulgularının aslında o kadar da *kesin* olmadıklarının yeniden tartışıldığı (bkz. Le Texier, 2019; Philpot ve ark., 2019) bir dönemde, minimal grup deneylerinin çok farklı tarihsel ve kültürel bağlamda tekrarlanmış olması ve orijinal çalışmadaki bulguların tekrar

elde edilmiş olması önemlidir. Psikolojide ve özellikle de sosyal psikolojide klasik kabul edilen çalışmaların çok sayıda tekrarının yapılması, saygın alan dergilerinde orijinal bulguyu desteklemeyen veya aksi sonuçlar elde eden çalışmaların da basılması *replikasyon krizinin* (Shrout ve Rodgers, 2018) aşılması için gerekli görünmektedir. Bu açıdan burada gerçekleştirdiğimiz çalışma oldukça önemlidir.

Tajfel ve arkadaşları (1971) minimal gruplaşmalar da bile gözlenen iç-grup yanlılığını, ilk başlarda toplumda işleyen ve sosyalleşme süreçlerinde benimsenen sosyal normlara dayanarak açıklamışlardır. Daha sonraları Tajfel ve Turner sosyal norm açıklamalarını bir kenara bırakmış ve öz saygı motivasyonuna dayanan açıklamalar yapmışlardır (Turner, 1975). Yine de literatürde sosyal normlara, özellikle eşitlik, rekabet ve karşılıklılık normlarının gruplararası davranışı yönlendirdiğine dair çeşitli bulgular yer almaktadır (örn. bkz. Doosje ve Haslam, 2005; Hertel ve Kerr, 2001). Bu bulgulardan yola çıkarak bu çalışmada minimal grup durumunda sergilenen iç-grup yanlısı davranışların söz konusu üç norma göre değişip değişmediği incelenmiştir. Analizler eşitlik ve rekabet normlarının belirginleştirilmesinin sonuçlarda herhangi bir farklılık yaratmadığını göstermiştir. Bu bulgu, eşitlik ve rekabet normlarının farklı dağıtım stratejilerini tercih etme ya da diğer deyişle iç grubu kayıran davranışlar üzerinde etkilerinin olmadığı biçiminde yorumlanabileceği gibi, deneyde uygulanan manipülas-

yonun normları belirginleştirmede başarısız olmasıyla da açıklanabilir. Karıştırılmış cümleler gibi örtük bir deneysel hazırlama yöntemi yerine normların, yönergeye dâhil edilmesi gibi daha doğrudan ve açık bir biçimde manipüle edilmesinin daha kesin sonuçlar verebileceği düşünülebilir. Ayrıca kelime sıralama işleminin mevcut araştırmada kullanılan kolay cümleler yerine daha zorlayıcı ve dikkat gerektiren cümlelerin kullanılmasının belirginleştirmeyi sağlamada daha başarılı olması da mümkündür. Sosyal normların gruplararası davranış üzerindeki rolünü anlayabilmek için ileride yapılacak çalışmalarda normların başarıyla belirginleştirildiği manipülasyon biçimlerinin ön çalışmalarla tespit edilmesi ve asıl çalışmalarda bu manipülasyonların kullanılması gerekli görünmektedir. Olası bir başka neden ve araştırmanın önemli bir kısıtlılığı ise araştırmada ulaşılabilen örneklem olduğunca küçük olması, dolayısıyla küçük etki büyüklüğündeki ilişkilerin anlamlılık düzeyini tespit edebilecek güce sahip olmamasıdır. Daha büyük örneklemle gerçekleştirilecek çalışmalar farklı bulgular verebilir.

Bu çalışmada eşitlik ve rekabet normlarının minimal grup durumunda sergilenen gruplararası davranış şekillendirdiğine dair bir bulgu elde edilememiştir. Ancak bulgular, deneysel olarak manipüle edilmemiş olsa bile karşılıklılık normunun iç-grup yanlısı davranışlarla ilişkisi olabileceğine işaret etmektedir. Bireylerin dış-grup üyelerinin davranışına dair beklentileri genel iç-grup yanlılığı ve adil dağıtım strateji tercihleriyle anlamlı bir ilişki göstermiştir. Bu bulgu karşılıklılık normu çerçevesinde yorumlandığında, iç-grup kayırmacılığının en azından kısmen karşı taraftan beklenen ayrımcı davranışa verilen cezalandırıcı bir cevap olduğu savunulabilir. Aynı biçimde adil dağıtım bekleyen bireylerin de adil davranmasının nedeninin, karşı taraftan geleceğini düşündükleri olumlu davranış karşılıksız bırakmamak olduğu öne sürülebilir. Aynı ilişki örüntüsü iç-gruba yönelik beklentiler için de gözlenmiştir, böylece katılımcıların iç-gruptan bekledikleri grubu kayırma davranışlarına da karşılık verdikleri düşünülebilir. Elbette bu bulguların ilişkisel olması pek çok başka yorumlara da açık kapı bırakmaktadır ancak özellikle davranışsal iktisat literatüründeki bulgularla (Güth ve Tiez, 1990) ve karşılıklılığın gruplararası bağlamda etkisini gösteren araştırmalarla (Bayrak, 2019; Doosje ve Haslam, 2005) beraber değerlendirildiğinde karşılıklılık kavramına dayanan yorum güçlenmektedir. İleride karşılıklılık normunun deneysel olarak manipüle edildiği bir minimal grup deneyinin gerçekleştirilmesi, bu soruya daha kesin bir cevap bulunmasını sağlayacaktır.

Bu araştırmada, Sosyal Kimlik Kuramının öz saygı hipotezinin aksine, kolektif öz saygının dağıtım stratejileri tarafından yordandığına ilişkin bir bulgu elde

edilmemiştir. Ancak değişkenler arası ilişkilerin anlamlı düzeye gelmemesinin nedeni çalışma örnekleminin küçük olması olabilir. Bu sebeple bu çalışmada elde edilen veriler ile kesin bir yorum yapmak güçtür. Kolektif öz saygının ön test ve son test içeren bir desenle veya deneysel manipülasyonla incelenmesi faydalı olacaktır.

Sonuç olarak, bu araştırmada minimal grup deneylerinde elde edilen bulgular tekrar elde edilmiştir. Bu bulgu, Sosyal Kimlik Kuramı'nın öne sürdüğü minimal gruplararası ayrımcılık koşullarının farklı tarihsel ve kültürel bir bağlamda da tekrarlanabilen, evrensel koşullar olduğu şeklindeki savını güçlendirmektedir. Apanya-zında Türkiye'de gerçekleştirilmiş herhangi bir minimal grup deneyine rastlanmamıştır. Bu sebeple bu çalışma sosyal psikoloji disiplini içinde çok önemli bir yer tutan minimal grup deneylerinin Türkiye'de ve çok farklı bir zaman diliminde ilk kez yapılmış olması bakımından da oldukça önemlidir. Orijinal çalışmanın tekrarlanmasının yanında minimal grup durumundaki stratejilerin sosyal normlara göre değişip değişmediği ve kolektif öz saygıyı yordayıp yordamadığı da araştırılmıştır. Eşitlikçilik ve rekabet normlarının manipülasyonu başarısız olmuştur, dolayısıyla normların iç-grup yanlılığıyla ilişkisine dair kesin bir sonuca varmak mümkün görünmemektedir. Yine de iç-grubu kayırma ve adil dağıtımın karşılıklılık normuyla ilişkili olduğu görülmüştür. Çalışma bu açıdan da özgündür.

Çalışmanın sınırlılıklarına bakıldığında, ulaşılabilen örneklemin küçük olmasının en önemli problem olduğu görülmektedir. Gelecekte yapılacak istatistik gücü daha yüksek araştırmalar bu çalışmada anlamlılık düzeyine ulaşmamış, etki büyüklüğü küçük bazı ilişkilerin tespit edilmesini sağlayabilir. Bunun yanında kimi hipotezlerin ilişkisel olarak test-edilmesi neden-sonuç ilişkisi çıkarımını engellemektedir. Bu nedenle deneysel desenlerin kullanılması bu ilişkilerin daha net biçimde ortaya konmasını sağlayabilir.

Kaynaklar

- Aberson, C. L., Healy, M. ve Romero, V. (2000). Ingroup bias and self-esteem: A meta-analysis. *Personality and Social Psychology Review*, 4 (2), 157-173.
- Aslıtürk, E. (2001). A test of terror management theory in a collectivist culture: Buffering role of collective self-esteem. *Yayınlanmamış yüksek lisans tezi*, Ortadoğu Teknik Üniversitesi, Ankara.
- Bayrak, F. (2019). Morality as a mediator of the relationship between ingroup identification and ingroup favoritism. *Yayınlanmamış yüksek lisans tezi*, Başkent Üniversitesi, Ankara.
- Darley, J. M., ve Latané, B. (1968). Bystander intervention in emergencies: Diffusion of responsibility. *Journal of Personality and Social Psychology*, 8, 377-383. doi:10.1037/h0025589
- Doosje, B. ve Haslam, S. A. (2005). What have they done for us lately? The dynamics of reciprocity in intergroup contexts. *Journal of Applied Social Psychology*, 35(3), 508-535.
- Erkuş, A. (2011). *Davranış bilimleri için bilimsel araştırma süreci*. Ankara: Seçkin yayınları.
- Gouldner, A. (1960). The norm of reciprocity A preliminary statement. *American Sociological Review*, 25, 161-178.
- Güth, W. ve Tietz, R. (1990). Ultimatum Bargaining Behavior: A Survey and Comparison of Experimental Results. *Journal of Economic Psychology*, 11(3), 417-449.
- Güth, W. (1995). On Ultimatum Bargaining Experiments — A Personal Review. *Journal of Economic Behavior & Organization*, 27(3), 329-344.
- Hertel, G. ve Kerr, N. L. (2001). Priming in-group favoritism: The impact of normative scripts in the minimal group paradigm. *Journal of Experimental Social Psychology*, 37(4), 316-324.
- Le Texier, T. (2019). Debunking the Stanford Prison Experiment. *American Psychologist*, 74(7), 823-839.
- Luhtanen, R., & Crocker, J. (1992). A collective self-esteem scale: Self-evaluation of one's social identity. *Personality and Social Psychology Bulletin*, 18(3), 302-318.
- Martin, G. N. ve Clarke, R. M. (2017). Are psychology journals anti-replication? A snapshot of editorial practices. *Frontiers in Psychology*, 8, 523.
- Oakes, P. J., ve Turner, J. C. (1980). Social categorization and intergroup behaviour: Does minimal intergroup discrimination make social identity more positive? *European Journal of Social Psychology*, 10(3), 295-301.
- Open Science Collaboration. (2015). Estimating the reproducibility of psychological science. *Science*, 349(6251).
- Pettigrew, T. F. (2018). The emergence of contextual social psychology. *Personality and Social Psychology Bulletin*, 44(7), 963-971.
- Phillpot, R., Liebst, L. S., Levine, M, Bernasco, W. ve Lindegaard, J. R. (2019). Would I be helped? Cross-national CCTV footage shows that intervention is the norm in public conflicts. *American Psychologist*, 75(1), 66-75.
- Rubin, M. ve Hewstone, M. (1998). Social identity theory's self-esteem hypothesis: A review and some suggestions for clarification. *Personality and Social Psychology Review*, 2 (1), 40-62.
- Sherif, M., Harvey, O. J., White, B. J., Jack, W. R. ve Sherif, C. W. (1961). *Intergroup conflict and cooperation: The robbers cave experiment*. Norman, OK: University of Oklahoma Book Exchange.
- Shrout, P. E. ve Rodgers, J. L. (2018). Psychology, science, and knowledge construction: Broadening perspectives from the replication crisis. *Annual review of psychology*, 69, 487-510.
- Tajfel, H., Billig, M. G., Bundy, R. P. ve Flament, C. (1971). Social categorization and intergroup behaviour. *European Journal of Social Psychology*, 1(2), 149-178.
- Tajfel, H. ve Turner J. C. (1979). An integrative theory of intergroup conflict. W. G. Austin ve S. Worchel Monterey (Ed.) *The Social Psychology of Intergroup Relations* içinde (33-47 ss.) CA: Brooks/Cole.
- Turner, J. C. (1975). Social comparison and social identity: Some prospects for intergroup behaviour. *European Journal of Social Psychology*, 5(1), 1-34.
- Zimbardo, P. (1972). Pathology of imprisonment. *Society*, 9, 4-8.

Summary

Distribution Strategies in Minimal Group Paradigm, Social Norms, and Self-Esteem

Emir Üzümçeker¹

Dokuz Eylül University

Serap Akfırat

Dokuz Eylül University

The aim of this study has threefolds. The first one is the replicate the original minimal group experiments by Tajfel, Billig, Bundy, & Flament (1971) in Turkey. The second one is to examine whether ingroup favoring strategies in minimal group situations predict an increase in individuals' collective self-esteem. The last one is to investigate whether distribution strategies in minimal group paradigm vary in the way that the different social norms are primed.

The minimal group paradigm was designed by Tajfel and his students to identify the minimal conditions for social categorization which give rise to ingroup favoritism (Tajfel et al., 1971). In this paradigm, participants were informed that they were assigned to two different groups either randomly or using trivial criteria such as their artistic preferences. Then, they were asked to distribute points to anonymous members of their group and the other group. Participants were told that the distributed points will be converted to real-life money. The first experiment by Tajfel et al. (1971) established four different distribution strategies that can be used by participants: fairness, maximum joint profit, maximum ingroup profit, and maximum differentiation. The fairness strategy (F) was defined by the tendency to distribute equal points to the members of the ingroup and the outgroup, while the maximum joint profit strategy (MJP) is the strategy that aims to distribute the maximum total amount of points, regardless of the group. The maximum ingroup profit strategy (MIP) stands for aiming to award the maximum amount to ingroup members, regardless of what outgroup members gain. Finally, the maximum differentiation strategy (MD) was the strategy that aims to maximize the difference between the ingroup and the outgroup, even if it means decreasing the total gain of the ingroup. The results showed that both MD and MIP strategies were used by participants even when the groups are composed using trivial or random criteria. Thus, mere categorization of an individual into a group seemed to be enough to result in ingroup favoritism.

Different causal explanations have been suggested to explain ingroup favoritism in minimal group experiments. While the motivation for higher self-esteem was employed by the Social Identity Theory (Turner, 1975), social norms (Hertel & Kerr, 2001) were proposed as an alternative explanation to ingroup favoritism.

According to the Social Identity Theory, people gain information about their self from the groups they belong to, and for that reason, they compare the status of their group with other groups (Tajfel & Turner, 1979). Higher status groups provide a positive social identity, which increases self-esteem. The experiment by Oakes and Turner (1980) provided evidence that ingroup favoritism in the minimal group situation indeed increases individuals' self-esteem. The review by Rubin and Hewstone (1998), however, indicated that the self-esteem hypothesis has been partially supported. On the one hand, half of the research found that discrimination or ingroup favoritism increased self-esteem, on the other hand, low self-esteem is not found to be a factor that increased ingroup favoritism. Therefore, inconsistent results cast doubt on the self-esteem explanation of minimal group favoritism in a way which self-esteem seems to be albeit only for the collective and situation-specific measures. Thus, in this experimental study, we focused on the relationship between distribution strategies of the minimal group paradigm and collective self-esteem is examined, with the expectation that ingroup favoring strategies would predict an increase in collective self-esteem.

An alternative explanation of minimal group behavior rests on the influence of social norms. Hertel and Kerr (2001) tested the hypothesis that minimal group behavior is affected by the perceived norms of group behavior. They primed norms of intergroup equality and ingroup loyalty using word memorizing tasks. Their results indicated that ingroup favoritism is higher in the loyalty condition for ingroup than in the equality condition between groups, even if even participants tend to

ingroup favoritism in the equality condition. Thus, we expect that the perceived social norms of an individual can be a source of ingroup favoritism in minimal group conditions. Therefore, in the current experiment, participants were randomly assigned into two conditions the social norms of equality and competition to explain that individuals tend to be fair when they perceive equality as social norms, yet they tend to involve ingroup favoritism when they perceive social norm as a competition between groups.

Finally, the norm of reciprocity can be another explanation for ingroup favoritism in the minimum group paradigm. As a social norm, reciprocity dictates that one should respond to others' good or harmful deeds in the corresponding manner (Gouldner, 1960). Based on this norm, it can be argued that participants' expectations of how other ingroup and outgroup members would distribute the resource will differ in their distributions, i.e. reciprocating their rewarding or discriminatory behavior. It is hypothesized that those who expect fair distribution from outgroup members would be more likely to employ the fairness strategy, while those who expect ingroup favoritism will be more likely to employ the ingroup favoring strategy. In the same vein, it can be expected that those who expect ingroup favoritism from other ingroup members will be more likely to employ the ingroup favoring strategy

Method

Participants

The sample of the study consists of 71 students (46 women, 25 men) from Dokuz Eylül University, aged between 18 and 25 ($M = 20.22$, $SD = 1.45$). Participants received a bonus of 5 course points for participation.

Procedure

Participants filled the Demographic Form, the Social Dominance Orientation Scale, and the Schwartz Value Survey nine days before the experimental manipulation. Then, the participants were randomly assigned to experimental conditions such as "equality" ($n = 25$), "competition" ($n = 24$), and "control" ($n = 22$). To prime equality and competition norms, participants were asked to take a scrambled sentences test, which included norm-related words, such as "fair" for equality and "struggle" for competition. The scrambled sentences test for the control condition consisted of irrelevant sentences. After the manipulation, participants were told that they were anonymously assigned to one of the groups labeled "Reiko" or "Tatsuya" (in fact all participants were appointed as the 13th member of the "Reiko" group) and took the Minimal Group Matrices. They were told

that the points they distributed would be converted to the bonus credit for their courses. After the experimental session was over, the Collective Self-Esteem Scale and Expectations Toward Other Ingroup/Outgroup Members Scale were administered.

Measures

Minimal Group Strategies. The four matrices that Tajfel et al (1971, Experiment 2) introduced were used with four different group orders (I-O, O-I, I-I, O-O), resulting in 16 matrices. As it was in the original measure, we calculated MIP and MIP & MD points by using "pull scores." The middle point of the matrices represents F, while the left-pole of the matrices represents MJP.

Collective Self-Esteem Scale. The scale was developed by Luthanen and Crocker (1992) and translated into the Turkish language by Aslıtürk (2001). The Cronbach's alpha coefficient was .82 for this study.

Expectations Toward Other Ingroup/Outgroup Members. Participants' expectations about ingroup and outgroup members' preferred strategies are measured by two categorical questions (How do you think a member of the Reiko/Tatsuya group would do the distribution you just did?) with four categorical answers (fairly, by favoring the ingroup, by favoring the outgroup, by maximizing the total payment).

Results

The Use of Ingroup Favoring Strategies

To test whether the ingroup favoring strategies were significantly employed by participants, we conducted a one-sample t-test and compared the mean score of the MD and MIP & MD strategies to zero, as in Tajfel et al. (1971). The results indicated that the mean scores for both the strategies were significantly different from zero ($M = 1.54$, $S = 3.13$, $t(70) = 4.32$, $p < .001$, $d = .51$ for MIP & MD, $M = 2.07$, $S = 4.04$, $t(70) = 4.16$, $p < .001$, $d = .49$ for MD). Thus, the original results of Tajfel et al. (1971) were replicated in the context of Turkey.

The Effect of Equality and Competition Norms on Minimal Group Strategies

One-way ANOVA was conducted to compare the means of strategy scores of equality, competition, and control groups. The results indicated that there was no significant difference between groups for any of the minimal group strategies.

Minimal Group Strategies and Collective Self-Esteem

We conducted a hierarchical regression analysis to examine how distribution strategies predict collective self-esteem. Distribution strategies, namely F, MJP, MD,

and MIP were entered as independent variables. The minimal group strategies did not explain a significant variation in collective self-esteem and none of the strategies emerged as a significant predictor.

Minimal Group Strategies and Expectations about other Ingroup/Outgroup Members

By conducting a one-way ANOVA, we found that the fairness strategy ($F(3, 70) = 5.35, p = .009, \text{partial } \eta^2 = .16$) differs significantly between the expectation categories for outgroup members' strategy preferences. Post-hoc Tukey tests indicated that the fairness scores for those who expected that outgroup members would employ fair strategies were higher than for those who expected from them an ingroup favoring strategy (Mean Diff = 1.42, $SE = .41, p = .04, d = .75$), and higher than those who expected them to employ the MJP strategy (Mean Diff = 2.05, $SE = .61, p = .01, d = 1.24$). Expectation categories also differed significantly in terms of ingroup favoring strategy, MIP & MD ($F(3, 70) = 2.86, p = .02, \text{partial } \eta^2 = .13$). Post hoc Tukey tests showed that MIP & MD scores of those who expected outgroup members to employ ingroup strategies were higher than those who expected outgroup members to employ the fairness strategy (Mean Diff = 2.56, $SE = .81, p = .01, d = -.86$).

Similar results were obtained regarding the expectations from other ingroup members. Fairness scores F ($F(3, 70) = 5.37, p = .007, \text{partial } \eta^2 = .17$), maximum joint profit scores MJP ($F(3, 70) = 3.44, p = .04, \text{partial } \eta^2 = .13$) and ingroup favoring scores MIP & MD ($F(3, 70) = 2.86, p = .04, \text{partial } \eta^2 = .11$) significantly differed between expectation categories. Post-hoc Tukey tests indicated that fairness scores of those who expected the other ingroup members to employ the fairness strategy were higher than those who expected them to employ the ingroup favoring strategy (Mean Diff = 1.44, $SE = .41, p = .02, d = .80$). Maximum joint profit strategy scores of those who expected the other ingroup members to employ the MJP strategy were higher than those who expected them to employ the fairness strategy (Mean Diff = 1.52, $SE = .52, p = .02, d = -1.35$), and higher than those who expected them to employ the ingroup favoring strategy (Mean Diff = 1.41, $SE = .49, p = .03, d = -1.21$). And lastly, ingroup favoring strategy scores of those who expected other ingroup members to employ the ingroup favoring strategy were higher than those who expected other ingroup members to employ the fairness strategies (Mean Diff = 2.12, $SE = .80, p = .04, d = -.70$).

Discussion

The current research aims to replicate the minimal group experiments in the context of Turkey, to examine

whether ingroup favoring strategies in minimal group situations predict higher collective self-esteem, and to investigate whether distribution strategies in minimal group paradigm differ by the social norms.

Results indicated that ingroup favoring strategies did not explain significant variance in collective self-esteem, which fails to provide support for the self-esteem hypothesis of social identity theory. This might be due to the small size of the sample. On the other hand, the manipulation of equality and competition norms failed to yield any significant differences, which might imply that social norms are irrelevant regarding intergroup behavior in minimal group conditions. Alternatively, failure in obtaining norm-induced differences might be seen as a failure of experimental manipulation. Using more explicit priming techniques might offer less confounded results in future studies.

The hypotheses based on the norm of reciprocity, however, are supported. As predicted, participants who expected the outgroup members to employ fair strategies tended to distribute the resources fairly, while those who expected the outgroup members to show ingroup favoritism seemed to behave likewise. It should be noted, however, that the direction of causality cannot be inferred in the present study, as these expectations are not manipulated. Future studies should examine this relationship with an experimental design.

To sum up, the original results were successfully replicated, while the self-esteem hypothesis was not supported. Although the manipulation of equality and competition norms failed to provide any significant effect, the results suggest that the norm of reciprocity may be relevant. While the study had some sample and methodological limitations, it is valuable as being the first replication of the minimal group paradigm experiment in Turkey.